

Wyższa matematyka albo gramatyka polska

Inhalt

1. Substantiv – allgemein	158
2. Adjektive.	162
3. Adverbien	165
4. Adjektiv und Adverb im Vergleich	166
5. Pronomina	166
Pronomina + Adjektive + Substantive	169
6. Plural mp und non-mp kontrastiv	171
7. Das Verb – allgemein	171
Präteritum	174
Futur	175
Verben der Bewegung	176
Verben und ihre Präfixe	184
Imperativ	187
Konditional	188
8. Modalprädikativa	189
9. Präpositionen.	189
10. Numeralia	192
11. Partizipien	199
12. -no/-to Formen	202
13. Verbalsubstantive	202
14. Partizipien, -no/-to u. Verbalsubst. Vergleich	203
15. Passiv	203
16. Tabellen – Übersicht	205
Deklinationenmuster	206
Konjugationsmuster	220
Aspektpaare	230

1. Das Substantiv

Im Polnischen gibt es 7 Kasus:

Name des Kasus	Auf welche Frage antwortet der Kasus
Nominativ (mianownik)	kto? co? (wer? was?)
Genitiv (dopełniacz)	kogo? czego? (wessen?)
Dativ (celownik)	komu? czemu? (wem?)
Akkusativ (biernik)	kogo? co? (wen? was?)
Instrumental (narzędnik)	kim? czym? (mit wem? womit?)
Lokativ (miejscownik)	o kim? o czym? (über wen? worüber?)
Vokativ (wołacz)	(Anrede)

1.1. Deklinationen – Klassifizierung

Deklination	Genus der Subst.	Endungen	Beispiele
I	Feminina	-a -i, ø*	żona, matka pani, noc
	+ Maskulina auf -a	-a	kolega, mężczyzna, artysta
II	Maskulina	-ø	pan, brat, pies, dom
		-o	dziadzio, Jasio (kleine Gruppe)
III	Neutra	-o, -e	dziecko, mieszkanie
		-ę -um	imię, cielę (kleine Gruppe) centrum, seminarium (Fremdwörter)

*ø = Nullendung = Konsonantische Endung

1.2. Substantive (Singular)

Übersicht über die Endungen

	m		Feminina + Maskulina auf -a		n
Nom kto? co?	-∅	student mąż gość kot dom	-a	żona matka, babcia kolega -i pani -∅ noc	-o okno -e przedszkole -um muzeum -ę imię cieleń
Gen kogo? czego?	-a	studenta męża gościa kota -u domu	hartstämm.	weichstämm.	-a okna, przedszkola -um muzeum -enia imienia -ęcia cielęcia
			-y żony -i matki kolegi	-i babci pani -y nocy	
Dat komu? czemu?	-owi	studentowi mężowi gościowi domowi -u kotu	-e	żonie matce koledze -i babci pani -y nocy	-u oknu, przedszkolu -um muzeum -eniu imieniu -ęciu cielęciu
Akk kogo? co?	mp + ma	mr	auf -a, -i	auf -∅	Akk = Nom
	-a	-∅	-ę żonę matkę babcię kolegę -ą panią (Ausn)	-∅ noc	
Ins (z) kim? (z) czym?	-em	studentem mężem gościem kotem domem	-ą	żoną matką, babcią kolegą panią nocą	-em oknem przedszkolem -um muzeum -eniem imieniem -ęciem cielęciem
Lok (o) kim? (o) czym?	hartstämm.	weichstämm.	hartstämm.	weichstämm.	-u oknu, przedszkolu -um muzeum -eniu imieniu -ęciu cielęciu
	-e	-u	-e	-i	
Vok	hartstämm.	weichstämm.	hartstämm.	weichstämm.	Vok = Nom
	-e	-u	-o	-u	

1.3. Substantive (Plural) Übersicht über die Endungen

		mp		non-mp			
Nom	hartstämm.	weichstämm.	ma + mr + f		n		
			hartstämm.	weichstämm.			
	-i studenci -y Polacy -owie synowie	-e goście lekarze	-y żony koty domy -i książki	-e babcie panie kosze -i pieśni -y rzeczy	-a okna przedszkola muzea -ona imiona -ęta cielęta		
Gen	m (mp + ma + mr)		f		n		
	hartstämm.	weichstämm.	hartstämm.	weichstämm.			
	-ów studentów Polaków synów kotów domów	-i gości -y lekarzy koszy	-ø żon książek	-ø babć pań -i pieśni -y nocy rzeczy	-ø okien -i przedszkoli -ów muzeów -on imion -ąt cieląt		
Dat	-om studentom, mężom, kotom, gościom, żonom, babciom, paniom, oknom -onom imionom; -ętom cielętom						
Akk	mp (Akk = Gen)		non-mp (Akk = Nom)				
	hartstämm.	weichstämm.	ma + mr + f		n		
			hartstämm.	weichstämm.			
-ów studentów synów	-i gości -y lekarzy	-y żony koty	-e babcie kosze -i pieśni -y rzeczy	-a okna przedszkola -ona imiona -ęta cielęta			
Ins	-ami studentami, mężami, kotami, żonami, babciami, paniami, oknami -onami imionami; -ętami cielętami						
Lok	-ach studentach, mężach, kotach, żonach, babciach, paniach, oknach -onach imionach; -ętach cielętach						
Vok	Vok = Nom						

1.4. Titel und Familiennamen

Tabelle 1

	a. pani doktor Ewa Kowalska	b. pani doktor Anna Maria Gawlik
Nom	pani doktor Ewa Kowalska	pani doktor Anna Maria Gawlik
Gen	pani doktor Ewy Kowalskiej	pani doktor Anny Marii Gawlik
Dat	pani doktor Ewie Kowalskiej	pani doktor Annie Marii Gawlik
Akk	panią doktor Ewę Kowalską	panią doktor Annę Marię Gawlik
Ins	panią doktor Ewą Kowalską	panią doktor Anną Marią Gawlik
Lok	pani doktor Ewie Kowalskiej	pani doktor Annie Marii Gawlik

	c. pan doktor Adam Kowalski	d. pan doktor Jan Jerzy Gawlik
Nom	pan doktor Adam Kowalski	pan doktor Jan Jerzy Gawlik
Gen	pana doktora Adama Kowalskiego	pana doktora Jana Jerzego Gawlika
Dat	panu doktorowi Adamowi Kowalskiemu	panu doktorowi Janowi Jerzemu Gawlikowi
Akk	pana doktora Adama Kowalskiego	pana doktora Jana Jerzego Gawlika
Ins	panem doktorem Adamem Kowalskim	panem doktorem Janem Jerzym Gawlikiem
Lok	panu doktorze Adamie Kowalskim	panu doktorze Janie Jerzym Gawliku

	e. państwo Kowalscy	f. państwo Gawlikowie
Nom	państwo Kowalscy	państwo Gawlikowie
Gen	państwa Kowalskich	państwa Gawlików
Dat	państwu Kowalskim	państwu Gawlikom
Akk	państwa Kowalskich	państwa Gawlików
Ins	państwem Kowalskimi	państwem Gawlikami
Lok	państwu Kowalskich	państwu Gawlikach

Tabelle 2 Familiennamen auf -o und -a

	a. Tadeusz Kościuszko	b. Andrzej Wajda
Nom	Tadeusz Kościuszko	Andrzej Wajda
Gen	Tadeusza Kościuszki	Andrzeja Wajdy
Dat	Tadeuszowi Kościuszce	Andrzejowi Wajdzie
Akk	Tadeusza Kościuszkę	Andrzeja Wajdę
Ins	Tadeuszem Kościuszką	Andrzejem Wajdą
Lok	Tadeuszu Kościuszce	Andrzeju Wajdzie
Vok	Tadeuszu Kościuszko	Andrzeju Wajdo

1.5. Initialabkürzungen

PAN — Polska Akademia Nauk

RFN — Republika Federalna Niemiec

ONZ — Organizacja Narodów Zjednoczonych

GUS — Główny Urząd Statystyczny

	a. PAN	b. RFN	c. ONZ	d. GUS
Nom	PAN	RFN	ONZ	GUS
Gen	PAN-u	RFN-u	ONZ-u	GUS-u
Dat	PAN-owi	RFN-owi	ONZ-owi	GUS-owi
Akk	PAN	RFN	ONZ	GUS
Ins	PAN-em	RFN-em	ONZ-em	GUS-em
Lok	PAN-ie	RFN-ie	ONZ-cie	GUS-ie